

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Hyperaspistes Diatribae Aduersus Seruum Arbitrium Martini Lutheri

Erasmus, Desiderius

Coloniæ, 1526

VD16 E 3030

62. Qu[a]e eccl[es]ia, uel q[...] potus sancti appellandi

urn:nbn:de:hbz:466:1-34433

Margaritæ & nobiles gēmæ sunt, q̄s spūs nō proij-
cit ante porcos, sed ut scriptura uocat, absconditas
seruat, ne ipius uideat gl̄iam dei, Alioq̄ si palā ab
oibus agnoscerent q̄to fieri posset, ut sicut in mū-
do uexarent & affligerent, ut Paulus dicit, Si cog-
nouissent, nūq̄ dñm gl̄iæ crucifixissent.

62 Nō hæc dico, q̄ sanctos & eccliam dei eē
negē, quos tu adducis, sed qđ probari nō possit, si
q̄s neget, eē ipsos sanctos, relinqui uero prorsus in-
certū, ideo locū a sanctimonia eorū, non eē fidelē
satis, pro dogmate aliquo cōfirmando. Sanctos
eos dico & habeo, Eccliam dei eos uocō & sentio
canone charitatis, nō canone fidei, Hoc est, Charis-
tas, q̄ oīa optima de quouis cogitat, nec est suspi-
cax, omniaq̄ credit ac p̄sumit de proximis bona
sanctū uocat quēlibet baptizatū, nec periculum est
si erret, q̄a charitatis est falli, cū sit exposita oibus
oīm uisibus & abusibus, ministra generalis, bonorū
& malorū, fidelīū, infidelīū, ueraciū, fallaciū. Fide-
s uero nullū uocat sanctū, nisi diuino iudicio de-
claratū, Quia fidei est, nō falli. Ideo cū oēs debea-
mus haberi inuicē sancti, iure charitatis, nullusta-
men debet sanctus decerni, iure fidei, tanq̄ articu-
lus sit fidei, illū uel illū eē sanctū, quo mō suos quos
nescit, sanctos canonizat, aduersarius ille dei, Pa-
pa in locū dei se cōstituens. Hoc solū dico, de illis
tuis, uel nostris potius sanctis, qđ cū ipsi uariēt in-
ter sese, illi potius sequendi fuerant, q̄ optima, id
est, cōtra lib. arb. pro gratia, loquuti sunt, relictis
illis, q̄ pro infirmitate carnis, carnē potius q̄ spūm
testificati sunt, Ita & illi, q̄ sibi ip̄is nō constant, ea
parte fuerant eligendi & apprehendendi, ubi ex
spiritu

spiritu loquunt, relinquēdi uero, ubi eamē saperēt,
Hoc erat Chriani lectoris & aialis mūdi habētis dif
fifas unguas, & ruminātis. Nūc uero posthabito iu
dicio, oia cōfusa uoramus, aut qd̄ iniquius est, puer
so iudicio meliora respuimus, deteriora pbamus,
in unis eisdemq; authoribus, tum illi sipsis deteriori
bus, titulū & authoritatem sanctimonix apramus,
quam tamē illi, ob optima & ob solū spiritū, nō ob
lib. arb. uel carnem meruerunt.

63 ¶ Quid igit faciemus: abscondita est Ecclia,
latēt sancti. Quid? cui credemus? seu ut tu argutis
sime disputas. Quis nos certos facit? Vnde explo
rabimus spiritū? Si eruditionē spectes, utrinq; sunt
Rabini. Sin uitā utrinq; peccatores. Sin scripturā,
utrinq; amplectunt. Neq; adeo de scriptura, que
necdū sit lucida satis, sed de sensu scripturæ dispu
tat, utrinq; v̄o hoies, quorū ut neq; mltitudo, neq;
eruditio, neq; dignitas, q̄cūq; facit ad cām, ita mlti
minus, paucitas, iscitia, & humilitas. Relinquit igit
res in dubio, & manet sub iudice lis, ut prudēter fa
cturi uideamur, si in Scepticorū sniam cōcedamus,
Nisi qd̄ tu oim optime facis, q̄ sic te dubitare dicis,
ut ueritatē querere te & discere tesseris, iterim in eā
partē inclinās, que lib. arb. asserit, donec ueritas elu
cescat. Hic r̄ndeo, neq; nihil, neq; oia dicis. Nō em̄
eruditōis, uitæ, ingenij, mltitudinis, dignitatis, in sci
riæ, ruditaris, paucitaris, humilitatisue argumentis
spūs explorabimus. Neq; illos probo, q̄ refugijū su
um ponūt in iactātia spūs. Nam satis acre mihi bel
lum isto anno fuit & adhuc est, cū istis Phanaticis, q̄
scripturas suo spiritui subiiciūt interpretādas. q̄ noie
& Papā hactenus ilectatus sum, in cuius regno hac
E uoce